

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ

ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
แห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง

พ.ศ. ๒๕๓๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

เป็นปีที่ ๔๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์
ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๔๐
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตรา
พระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการ
จ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับ
ประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๗”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ผู้ประกันตน” หมายความว่า ผู้ซึ่งจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่จัดเก็บจากผู้ประกันตนตามพระราชกฤษฎีกานี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานประกันสังคมหรือสำนักงานประกันสังคมจังหวัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

หมวด ๑

เงินสมทบ

มาตรา ๕ ให้ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นรายปี ภายในสิ้นเดือนมกราคมของทุกปี ตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

การจ่ายเงินสมทบในครั้งแรก ให้ผู้สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบให้แก่สำนักงานให้เสร็จสิ้นภายในเดือนถัดจากเดือนที่เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายแจ้งให้ทราบ โดยจ่ายเงินสมทบเฉลี่ยตามส่วนของจำนวนเงินสมทบทั้งปี ตั้งแต่เดือนที่บุคคลดังกล่าวมีฐานะเป็นผู้ประกันตนจนถึงเดือนธันวาคมของปีนั้น

ผู้ประกันตนซึ่งไม่จ่ายเงินสมทบภายในระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่ง หรือผู้สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนซึ่งไม่จ่ายเงินสมทบภายในระยะเวลาที่กำหนดในวรรคสองให้ถือว่าไม่ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนหรือจะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนต่อไป แล้วแต่กรณีตั้งแต่เดือนที่ไม่จ่ายเงินสมทบ

ลักษณะ ๒

ประโยชน์ทดแทน

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๑๖ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนดังต่อไปนี้

- (๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- (๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- (๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

มาตรา ๗ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๖ ต่อเมื่อมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในวันที่ยื่นสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม

พ.ศ. ๒๕๓๓

- (๓) ไม่เป็นผู้ทุพพลภาพ
- (๔) ไม่เป็นโรคตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนด

การขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนนั้นและให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๑๖ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดกรณีหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และในเวลาเดียวกันนั้นมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ในกรณีเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้เพียงกรณีเดียว

ประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งที่เป็นตัวเงิน ถ้าผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิได้รับไม่มาขอรับภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้ประโยชน์ทดแทนนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณระยะเวลาที่จะก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ ถ้าผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบ ภายในระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา ๕ ทุกปีติดต่อกัน ให้นับระยะเวลาทุกช่วงเข้าด้วยกัน

มาตรา ๙ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนเมื่อปรากฏว่าการทุพพลภาพหรือการตายนั้น

(๑) เกิดขึ้นเพราะเหตุที่ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๑๖ จงใจก่อให้เกิดขึ้นหรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น

(๒) เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้างหรือกิจการที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ตามทางการที่จ้าง ในกรณีที่ผู้ประกันตนเป็นลูกจ้างของนายจ้างหรือกิจการดังกล่าว

มาตรา ๑๐ สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตนโดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน

(๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม

พ.ศ. ๒๕๓๓

(๓) ความปรากฏต่อสำนักงานว่าผู้ประกันตนแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในการสมัครเป็นผู้ประกันตนในสาระสำคัญอันเป็นเท็จ

ประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับอยู่แล้ว ก่อนที่สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนจะสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกันตนยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนได้ตาม มาตรา ๗ วรรคสอง

หมวด ๒

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

มาตรา ๑๑ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเอง หรือคู่สมรสต่อเมื่อได้เป็นผู้ประกันตนมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าเดือนติดต่อกัน

ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรยังคงมีอยู่ต่อไปจนถึงวันสิ้นปีที่ผู้ประกันตนได้ออกเงินสมทบ

มาตรา ๑๒ ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่สำนักงานประกาศกำหนด

หมวด ๓

ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

มาตรา ๑๓ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพต่อเมื่อได้เป็นผู้ประกันตนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามสิบหกเดือนติดต่อกัน

มาตรา ๑๔ ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ได้แก่

(๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นเพื่อให้ผลของการทุพพลภาพบรรเทาหรือมีสภาพดีขึ้น และให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้ หรือวัตถุที่ใช้หรือทำหน้าที่แทนหรือช่วยอวัยวะที่ทุพพลภาพด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่สำนักงานประกาศกำหนด

(๒) เงินทดแทนการทุพพลภาพในอัตราร้อยละห้าสิบของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ผู้ประกันตนนั้นมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพครั้งแรกคูณด้วยสามสิบเป็นเกณฑ์คำนวณ โดยให้ได้รับเป็นเวลาสิบห้าปีนับแต่เดือนที่ทุพพลภาพ

ถ้าผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย สิทธิในการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพให้เป็นอันระงับในงวดถัดไป

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่คณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพของผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูจนมีสภาพดีขึ้นแล้ว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งลดเงินทดแทนการทุพพลภาพตามมาตรา ๑๔ (๒) ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เมื่อได้มีการลดเงินทดแทนการทุพพลภาพตามวรรคหนึ่งไปแล้ว ถ้าต่อมาในภายหลังคณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพนั้นมีสภาพเสื่อมลงไปจากที่เคยวินิจฉัยไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งเพิ่มเงินทดแทนการทุพพลภาพไม่เกินจำนวนเงินทดแทนการทุพพลภาพที่เคยได้รับในครั้งแรกได้

หมวด ๔

ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

มาตรา ๑๖ ถ้าผู้ประกันตนถึงแก่ความตายภายหลังจากเดือนที่ผู้ประกันตนได้ออกเงินสมทบให้บุคคลดังต่อไปนี้ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตายเป็นค่าทำศพจำนวนหนึ่งร้อยละห้าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานตามลำดับ คือ

(๑) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพ และได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(๒) คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(๓) บุคคลอื่นที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน
กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายเพราะอุบัติเหตุ ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตายได้ทันที

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

อัตราเงินสมทบท้ายพระราชกฤษฎีกา

เงินสมทบเพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย

ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๘	ปีละ	๒,๘๘๐ บาท
ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๐	ปีละ	๓,๑๑๐ บาท
ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๒	ปีละ	๓,๓๖๐ บาท
ปีต่อไป	ปีละ	๓,๓๖๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติให้บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนก็ได้ และบัญญัติให้กำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้างโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้